Ügyszám: ABI-3885-2/2011/J.

Hiv. szám: VI-Közsz/1048/1/2011.

[…]

Dr. Kátai Ildikó részére

személyügyekért felelős helyettes államtitkár

Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Budapest

Tisztelt Helyettes Államtitkár Asszony!

A közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény véleményezés céljából küldött tervezetével kapcsolatos észrevételeim a következők:

1. A tervezet 68. § (1) bekezdésében pontosítani kell, hogy mely személyes adatokról kap tájékoztatást az állami foglalkoztatási szerv.

2. A közszféra átláthatósága nélkül nem érvényesülhet az információszabadság. A közfeladatot ellátó személyek feladatkörével összefüggő adatainak nyilvánosságát mind a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, mind az ezt felváltani hívatott, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény kimondja. Ezért fontos, hogy a közszolgálati alapnyilvántartás adatai közül a Tervezet csak azok nyilvánosságát korlátozza, amelyek a kormánytisztviselők magánszférájához tartoznak, illetőleg a feladatellátáshoz szorosan nem kapcsolódnak. Erre tekintettel a 180. §-t részben pontosítani, részben kiegészíteni szükséges. Javaslom a következő szöveget: „A közszolgálati alapnyilvántartás adatai közül közérdekből nyilvános adatnak minősül a kormánytisztviselő…” A felsorolt adatokat javaslom *kiegészíteni* a következőkkel:

- állampolgársága

- e szervnél a kormányzati szolgálati jogviszony kezdete

- a kormánytisztviselő jelenlegi besorolása, besorolásának időpontja

- a munkakör(ök) megnevezése és a betöltés időtartama

- vezetői kinevezésének és megszűnésének időpontja

- címadományozás, kitüntetés adatai

- személyi juttatásai

3. A Tervezet 181. § i) pontjában megnevezett intézmény 2011. december 31-én megszűnik.

4. A 197. § (3)-(5) bekezdése ellentétes mind a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, mind az ezt felváltani hívatott, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénnyel. E rendelkezések a közérdekű adatok megismeréséhez való – mind a hatályos Alkotmányban, mind az új Alaptörvényben nevesített – alkotmányos jog elfogadhatatlan korlátozását jelentik, különös tekintettel a tervezet 11. § (4) bekezdésére. Megítélésem szerint

a közérdekű adatok nyilvánosságának a jogalkotó által törvényben meghatározott korlátai teljes mértékben biztosítják és a jövőben is minden további nélkül képesek biztosítani az államigazgatási szervek törvényes, illetéktelen külső befolyástól mentes működését az állam átláthatóságának egyidejű biztosítása mellett. Az adatok nyilvánosságának megítélésében az adatkezelőnek nincs diszkrecionális jogköre. Az államigazgatási szerv a konzultáció során kizárólag tehát olyan adatokat tarthat vissza, amelyek nyilvánossága a hatályos törvények alapján korlátozható: mindenek előtt a nem nyilvános személyes adatokat, a minősített adatokat, a döntés megalapozását szolgáló adatokat, üzleti titkokat.

5. A 207. § (3) bekezdés n) pontja, valamint a 243. § (3) bekezdés n) pontja jelen formájában nem egyértelmű, szükséges a törvény más rendelkezéseire való hivatkozással pontosítani.

6. A Tervezet 196. § (2) bekezdése szerint a kormánytisztviselő joga, hogy az általa választott érdekvédelmi, érdekképviseleti szervbe belépjen, vagy az ilyen szervezettől távol maradjon. Ugyanakkor a Tervezet 31. § (2) bekezdése – kellő indokkal nem alátámasztottan – kötelező tagságot ír elő a szakmai, érdekképviseleti szervként létrehozandó Magyar Köztisztviselői Kar (MKK) nevű szervezetet illetően. Az MKK Tervezetben nem szabályozott eljárás (ún. Választási Szabályzat) keretében létrehozott és megválasztott testületeinek pedig joga lenne etikai eljárást folytatni. Az etikai eljárás alapját minden bizonnyal a Tervezet 83. §-ában szereplő etikai alapelvek jelentenék majd. Ezzel kapcsolatban felhívom a figyelmet az Alkotmánybíróság 56/1994. (XI. 10.) AB határozatára, amely kimondja: „*A magánszférához való jog, az önmegvalósítás joga, a személyiség szabad kibontakozása és az autonómia védelme megköveteli az Alkotmány 8. § (1) bekezdésében írt szempontok érvényesülését, azaz azt, hogy az állam az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tartsa tiszteletben és védelmezze. E pozitív alkotmányi rendelkezést is figyelembe véve, a közszolgálati jogviszonyhoz méltatlan munkahelyen kívüli magatartás csak akkor járhat az alkalmazotti viszonyt sújtó jogkövetkezményekkel (fegyelmi felelősség), ha a magatartás az alkalmazó érdekszféráját hátrányosan befolyásolja, és ha az közvetlenül és valóságosan hat a közalkalmazotti jogviszonyra, a közalkalmazott státuszára, beosztásának társadalmilag is fontos lényegi elemeire. Ezek hiányában az alapjog-korlátozás szükségtelen és aránytalan beavatkozást jelent a közalkalmazott magánszférájába, autonóm személyiségi jogaiba, így alkotmányosan megengedhetetlen.”*

Az etikai alapelveknek a magánszférát és ezen belül – egy esetleges etikai eljárás keretében – a személyes adatok kezelését is érintő rendelkezései tehát ebben az értelmezési keretben alkotmányosak. A 80. § (2), (7), (8), (10) bekezdések – álláspontom szerint – olyan túlzó, magatartásbeli elvárásokat is tartalmaznak, amelyek a magánszféra indokolatlan korlátozását jelentik. Ilyen a jogkövető magatartáson túl „példamutató” magatartást előírni, a munkahelyen kívüli „alkalomhoz illő viseletet”, a környezet tisztántartására vonatkozó kötelezettséget kimondani.

Eltérő rendelkezés hiányában a 80. § a nem-kormányzati szervek tisztviselőire is vonatkozik. E § (2) és (4) bekezdése ellehetetlenítheti azon szervek működését, amelyek alkotmányos feladatuknál fogva vitába, konfliktusba keveredhetnek a kormányzati szervekkel, így az Alkotmánybíróság, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, az Alapvető Jogok Biztosa, az Állami Számvevőszék munkáját.

7. A törvény 2012. január 1-én lépne hatályba. Jelzem, hogy a Tervezetből hiányzik a hatályos köztisztviselői és kormánytisztviselői törvényt hatályon kívül helyező rendelkezés. Mi több, az Országgyűlés jelenleg is tárgyal olyan törvényjavaslatokat, amelyek a Ktv. jövő évi módosítását tartalmazzák.

8. Végül jelzem, hogy a Tervezet rengeteg nyelvhelyességi helyesírási hibát tartalmaz, ezek részletes felsorolása azonban nem feladatom.

Budapest, 2011. november 3.

Üdvözlettel,

Dr. Jóri András